

A detailed microscopic image of numerous sperm cells, showing their characteristic oval heads and long, wavy tails. The cells are distributed across the entire frame, with a higher concentration on the left side. The background is a solid dark blue.

Nuorille

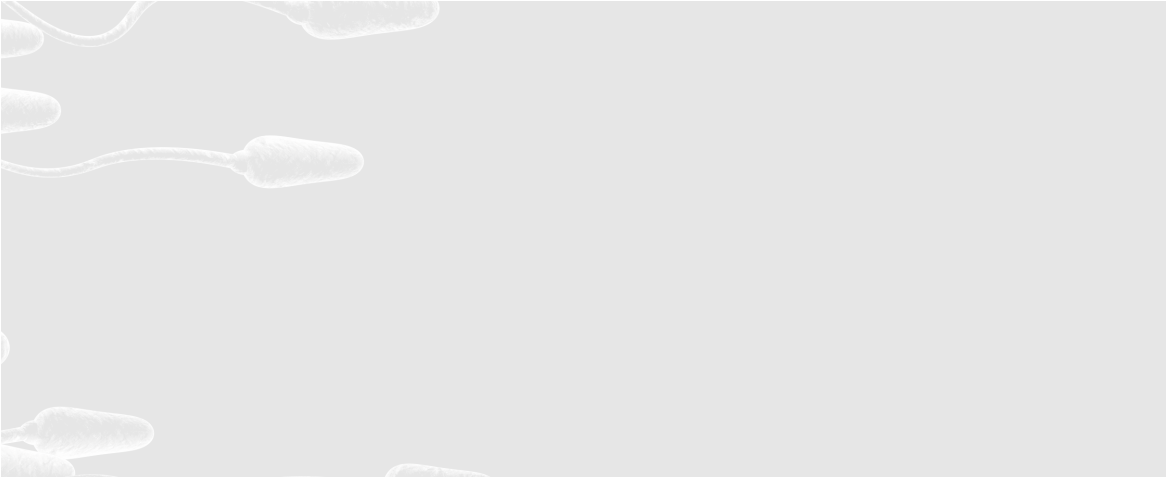
Siittiöiden pakastaminen

Tietoa siittiöiden talteenotosta ja
pakastamisesta.

Nämä tiedot on suunnattu ensisijaisesti nuorille, joille tarjotaan mahdollisuutta siittiöiden pakastamiseen, mutta esite sopii myös vanhemmille ja muille läheisille.

Sisällysluettelo

Miksi siittiöitä pitäisi pakastaa?

Millainen toimenpide on?

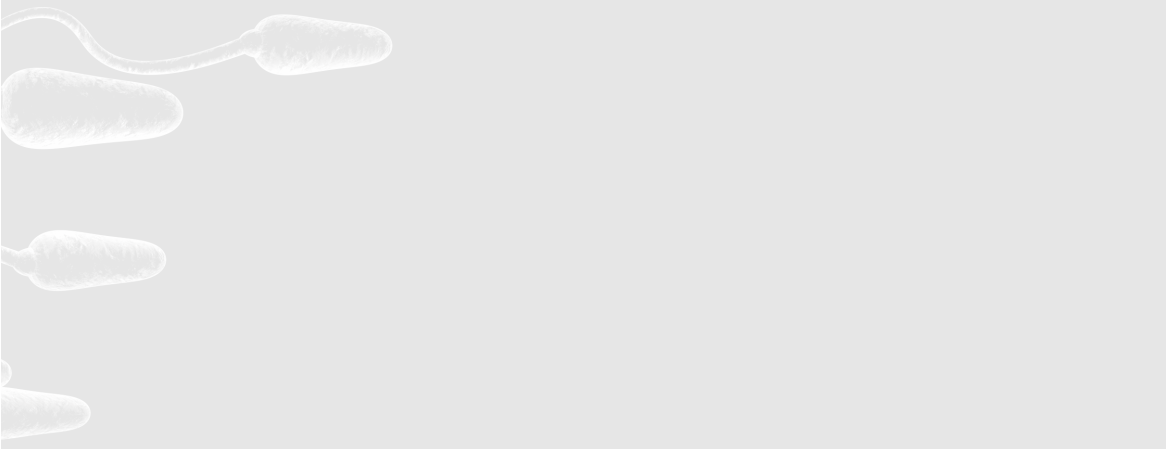
Missä siemennestenäyte annetaan?

Kuinka siittiöt pakastetaan?

Mitä sitten tapahtuu?

Erilaisia tapoja saada lapsi.

Lisätietoja

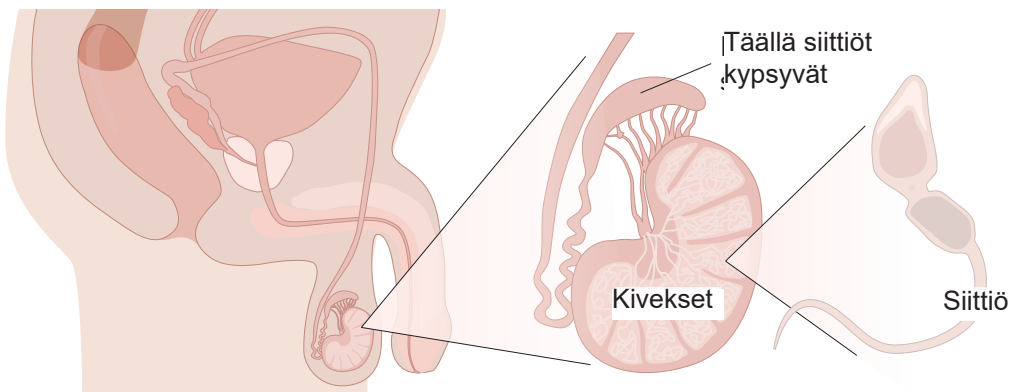

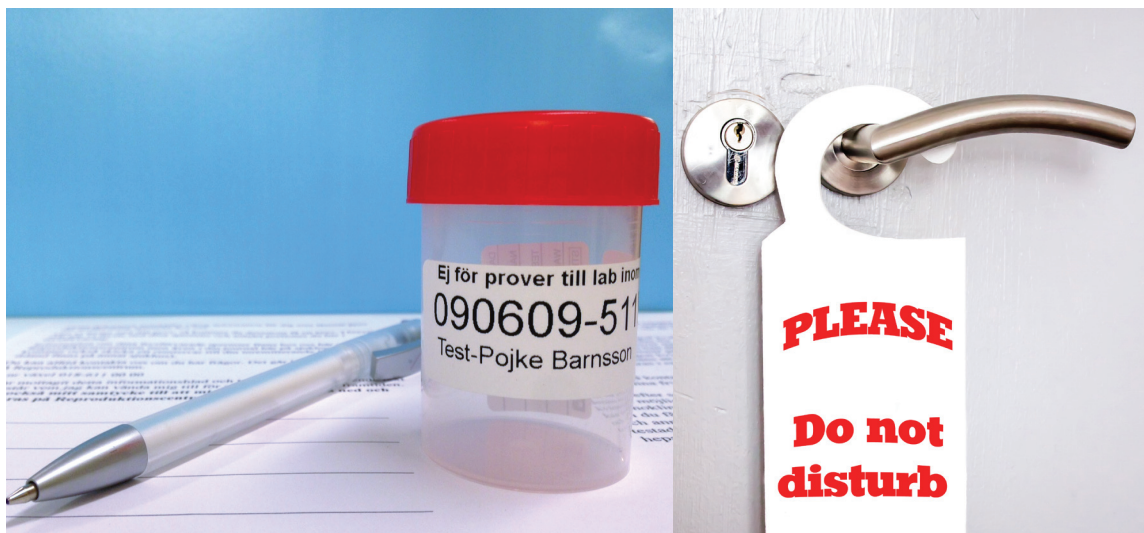

Miksi siittiöitä pitäisi pakastaa?

Syövän ja joidenkin muiden sairauksien hoidossa tuhotaan sairaita soluja, jotta potilas paranee. Hoidon seurauksena myös muut elimistön solut saattavat vahingoittua. Usein elimistö pystyy korvaamaan vahingoittuneet solut tai tuottamaan uusia, mutta kiveksissä, jotka tuottavat siittiösoluja, näin ei välttämättä tapahdu. Siksi potilaalle tarjotaan mahdollisuus pakastaa siemennestettään ennen hoitojen aloittamista. Siittiöt voidaan varastoida ja käyttää myöhemmin, kun lastenhankinta on ajankohtaista. Siittiöt voi käyttää vain näytteen jättänyt henkilö.

Vaikka hoidot vaikuttaisivat siittiöiden tuotantoon kiveksissä, ne eivät vaikuta seksuaalisuuteen tai erektion saamiseen.

Millainen toimenpide on?

Ennen siittiöiden talteenottoa täytyy allekirjoittaa asiaa koskeva suostumus. Alle 18-vuotiaan kohdalla tarvitaan myös huoltajien allekirjoitus.

Näytteenotossa annetaan purkki, johon on merkitty henkilön nimi ja henkilönnumero. Näytteen voi antaa erillisessä huoneessa, jossa voi masturboida ja ottaa siemennesteen talteen purkkiin. Halutessaan huoneeseen voi saada kuvia tai elokuvan, jos ne helpottavat erektion saamista. Purkki jätetään henkilökunnalle. Jos näytteenotto ei onnistu, esimerkiksi jos näyte ei osu purkkiin tai siemensyöksyä ei tule, kerro asiasta henkilökunnalle. Tällaisessa tilanteessa näytteenantoa voi kokeilla myöhemmin uudelleen.

Yleensä siemennestenäyte annetaan siinä yksikössä, jossa siemennestettä myös säilytetään. Siellä on erillinen näytteenantohuone ja henkilökunta on tottunut hoitamaan siemennäytteenottoa.

Missä siemennestenäyte annetaan?

Tarvittaessa näytteenotto onnistuu myös hoitavalla osastolla tai kotona. Siittiöt täytyy säilyttää ruumiinlämpöisinä ja tuoda pakastettaviksi mahdollisimman pian, viimeistään tunnin kuluessa näytteenotosta.

Joskus näytteessä on erittäin vähän tai ei lainkaan siittiöitä. Silloin voidaan antaa uusi näyte.

Kuinka siittiöt pakastetaan?

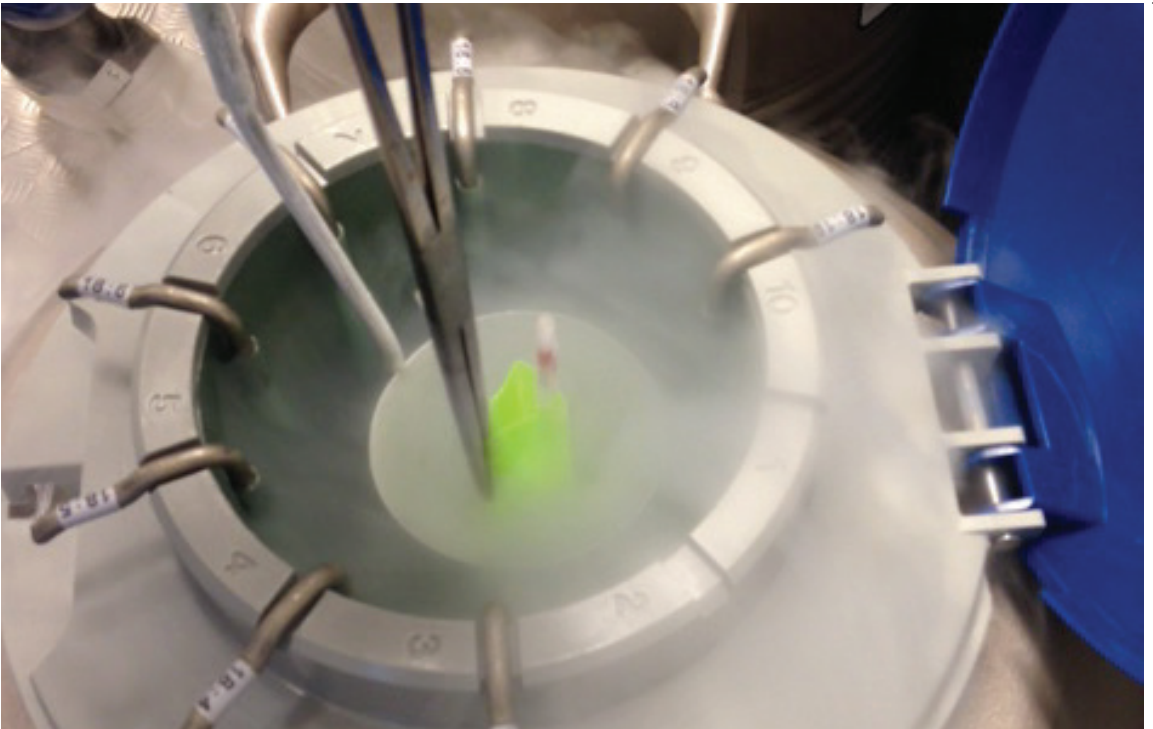
Siemennestänäytteen antamisen jälkeen näyte tutkitaan. Jos näytteessä on siittiöitä, pakastus voidaan aloittaa. Näytteeseen sekoitetaan ensimmäiseksi pakastusliuosta ja neste imaistaan kapeaan putkeen, johon merkitään luovuttajan nimi ja henkilönnumero.

Täytetty putki asetetaan koteloon ja lopuksi suureen pakastesäiliöön, joka sisältää nestemäistä typpeä. Säiliössä on jokaiselle oma paikkansa ja näytteitä säilytetään niin kauan kuin niitä uskotaan tarvittavan.

Siittiöt ovat erittäin pieniä, joten niitä säilytetään hyvin kapeassa, pilliä muistuttavassa putkessa pakastesäiliössä. Jokaisessa putkessa voi säilyttää miljoonia siittiöitä.

Putki on eräänlainen säiliö.

Siittiöt säilytetään pakastesäiliössä, joka sisältää nestemäistä typpeä. Sen lämpötila on -196°C . Kylmyyden ansiosta siittiöt voivat säilyä useita vuosia, aina siihen asti, kun haluat käyttää niitä.

Mitä sitten tapahtuu?

Hoidot eivät välttämättä vahingoita siittiöiden tuotantoa. Parantumisen jälkeen lääkäriltä voi pyytää mahdollisuutta uuden siemennestenäytteen jättämiseksi ja sen tutkimiseksi. Hoitojen päättymisen ja uuden siemennestenäytteen välillä tulee olla riittävän pitkä aika, sillä toisinaan siittiöiden tuotannon alkaminen kestää vuosia. Se voi kuitenkin tapahtua myös nopeammin.

Jos uusi näyte osoittaa, että siittiöitä ei ole riittävästi, voidaan käyttää pakastettua näytettä, kun lasten hankinta tulee ajankohtaiseksi. Siittiöitä voi käyttää koeputkihedelmöityksessä, eli IVF:ssä.

Erilaisia tapoja saada lapsi.

Jos tulevaisuudessa käy ilmi, ettei lapsen saaminen omia siittiöitä käyttäen ole mahdollista, voidaan käyttää esimerkiksi luovutettuja siittiöitä. Tällaisessa tilanteessa otetaan yhteyttä lapsettomuuskllinikalle, josta osataan kertoa mahdollisista hoitovaihtoehdoista.

Adoptio on yksi vaihtoehto, jos biologisia lapsia ei voi saada.

Lisätietoja

Nuorille, jotka aikovat antaa siemennestenäytteen, on tehty video. Sen voi katsoa osoitteessa <http://vavnad.se/konsceller/filmer/>. Video on ruotsinkielinen.

Myös osoitteessa **www.1177.se** löytyy lisätietoja syövästä, hedelmällisyydestä ja syöpähoidoista sekä tahattoman lapsettomuuden hoidosta. Osa tiedoista on luettavissa myös suomeksi. Kysymyksissä voi aina ottaa yhteyden myös klinikalle, jossa siittiöitä säilytetään.

Muistiinpanoja

Esitteen on laatinut Vävnadsrådet UNGA Vävnadsrådet -työryhmä. Vävnadsrådet on Ruotsin kansallinen elin-, kudus-, solu- ja veriasioden neuvosto ja Ruotsin kuntien ja maakäräjäkuntien neuvonantaja. Se työskentelee aihealueen yhteensovittamisen ja yhtenäisten toimintatapojen edistämiseksi.

